

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА
„ВАЗОВСКИ МАШИНОСТРОИТЕЛНИ ЗАВОДИ” ЕАД
ЗА 2018 ГОДИНА

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

ВАЗОВСКИ МАШИНОСТРОИТЕЛНИ ЗАВОДИ ЕАД е търговско дружество регистрирано в Република България със седалище и адрес на управление гр. Сопот, община Сопот, бул. “Иван Вазов” №1.

Дружеството е вписано в Регистъра на търговските дружества като еднолично акционерно дружество по ф.д. № 5853/1997 година от Пловдивски окръжен съд с решение №8823/21.11.1997г., пререгистрирано от Министерство на правосъдието, Агенцията по вписвания, Търговския регистър с ЕИК 12900711.

Съгласно Протокол № РД-21-94/08.09.2016 г. на Министъра на икономиката т.1 внася като непарична вноска в капитала на „ДКК“ ЕАД правото на собственост на държавата върху 145 500 000 обикновени поименни акции с номинална стойност от 1 лев всяка една, представляващи 100% от капитала на ВМЗ ЕАД.

1.1. Собственост и управление

Собственост

Акционер	Акционерно участие	31.12.2018		31.12.2017		Номинална стойност /хил.лв./
		Брой акции	Номинална стойност /хил.лв./	Акционерно участие	Брой акции	
Държавна консолидационна компания ЕАД	100,00%	145 500 000	145 500	100,00%	145 500 000	145 500

Управление

Ръководен орган е Съвет на директорите.

Състав на Съвета на директорите към 31.12.2018 г.:

Атанас Трифонов Богданов

Трифон Василев Кумчев

Иван Йорданов Гецов

Дружеството се представява от Изпълнителния директор Иван Гецов.

Информация за обстоятелствата по чл. 247, ал. 2 от търговския закон:

- по т.1 от ал.2 на чл. 247 от ТЗ, общата сума на начисленото възнаграждение на членовете на СД на „ВМЗ” АД през 2018г. е 126 хил.лв., за 2017г съответно –184 хил. лв.

На членовете на СД държавни служители, считано от 01.01.2009 г. не се начисляват и изплащат възнаграждения.

- по т.2 от ал.2 на чл. 247 от ТЗ, няма придобити, притежавани и прехвърляни акции и облигации на дружеството от членовете на СД през 2018г.
- по т. 3 от ал.2 на чл. 247 от ТЗ, членовете на СД нямат право да придобиват акции и облигации от дружеството..
- по т. 4 от ал.2 на чл. 247 от ТЗ:

Атанас Трифонов Богданов

- участва като член на СД в управлението на: „ Терес Инвест“ АД

Трифон Василев Кумчев

- участва като член на СД в управлението на: „ Хисар“ АД

Предмет на дейност

През 2018 година дейността на ВМЗ АД включва основно :

Производство на специална продукция

- Противотанкови управляеми и неуправяеми снаряди;
- Авиационни неуправяеми ракети;
- Артилерийски мунитии;
- Взриватели ;
- Инструменти и нестандартно оборудване за специалното производство;
- Реекспорт на стоки - специални изделия, извършване на услуги – ремонт на специални изделия, утилизация на специални изделия, транспортни услуги и др.

Структура на дружеството

В структурата на дружеството са ясно регламентирани и разграничени правата и отговорностите на всяко ниво и съответните организационни звена. Създадени са и са утвърдени писмени процедури за функционалните и административни взаимоотношения между отделните звена, а вътре в тях до крайните изпълнители.

Екология

- **Опазване на водите**

В дружеството има изградени три броя Пречиствателни станции (ПС), съответно на площадка Сопот ПС за пречистване на промишлени отпадни води, представляваща непрекъснато действащо съоръжение за обезвреждане и неутрализация на отпадни води от галваничното производство.

Има изградена разделна канализация, по която отпадните води на три потока- цианови, хромови и кисело-алкални се довеждат до ПС.

Битово-фекалните води са заустени директно в р. Манастирска.

На площадка Иганово има изградени две ПС. Едната е за пречистване на химически замърсени води, а другата е за отпадни битови води.

ВМЗ"ЕАД разполага със собствена лаборатория към ПС, пл.Сопот, в която се извършва ежедневен текущ контрол на промишлени и битови отпадни води, както и на някои показатели на питейни води.

Фирмата прилага инструкции за експлоатация и поддръжка на галванични вани и технологичните процеси в галваничното производство, инструкция за проверка на техническото състояние на водопроводната мрежа на площадката, установяване на течове и предприемане на действия за тяхното отстраняване.

• Опазване на атмосферния въздух

Източници на емисии от горивни процеси: На всяка от площадките има по една горивна инсталация с номинална топлинна мощност от 20 до 50 MW, работеща с котли ПКМ12 на промишлен газбол.

Източници на емисии от технологичните процеси: Прахоуловители (сухи и мокри) за дървесен, метален и абразивен прах на пл. Сопот

Прахоуловители (сухи и мокри) за взривни вещества на пл. Иганово.

Изготвен е план за собствен мониторинг на вредностите, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни точкови източници на двете площадки на завода. Резултатите от проведените измервания (веднъж на две години) се представят на РИОСВ под формата на доклад в срок до два месеца след измерването. През 2018 г. са измерени вредностите от два бр. ПКМ 12. Няма превишение на допустимите емисии.

Ежегодно се изготвя План за управление на разтворителите (ПУР) за двете площадки на завода за норми за допустими емисии на ЛОС, изпускани в атмосферния въздух в резултат от употребата на разтворители в определени инсталации. Без неговото утвърждаване дружеството няма право да закупува и ползва в производствената си дейност органични разтворители и материали съдържащи органични разтворители (бои, лакове, грундове, лепила, мастила и др.)

Имаме издадени от Министерството на околната среда и водите Актуализирани Разрешителни за емисии на парникови газове. Определени са квоти за емисии на парникови газове в Националния план за разпределение на квоти за периода 2013-2020г. Изготвят се ежегодни Доклади за емисии на парникови газове на двете площадки. Същите се верифицират от акредитирана фирма и се предават на ИАОС- София.

Извършва се ежегодна проверка за херметичност на хладилните и климатичните инсталации със съдържание над 3 кг. фреони.

- **Защитени територии**

Дружеството не е в близост до защитени екосистеми.

- **Управление на отпадъците**

Съгласно Закона за управление на отпадъците във „ВМЗ“ ЕАД има изградена система за разделно събиране на отпадъци. На местата, където се събират отпадъците са поставени обозначителни табели с наименованието и кода на отпадъка.

Извършена е класификация на всички отпадъци от производствената дейност на „ВМЗ“ ЕАД с цел тяхното екологосъобразно управление. Опасните отпадъци се предават по договор на лицензирани фирми.

Битовите отпадъци се събират и извозват от фирма по договор с община Сопот.

Неопазотворяемите отпадъци се извозват до Регионално депо – Карлово.

Опазотворяемите производствени отпадъци се предават с договор на лицензирани фирми.

- **Химични вещества**

Опасните химични вещества и смеси са класифицирани в една или повече категории на опасност съгласно Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси. Притежаваме информационни листове за безопасност за всички използвани химични вещества и смеси. Създадени са съответните условия за съхранение на химичните вещества и смеси съгласно изискванията в информационните листове за безопасност. Химичните вещества и смеси са опаковани етикирани и са снабдени с информационни листове за безопасност съгласно изискванията на Наредбата за реда и начина на класифициране, опаковане и етикиране на химически вещества и смеси.

Извършена е оценка на складовете, в които се съхраняват опасни химически вещества.

Персонал

Средно списъчният брой на персонала за 2018 година е 4266 работници и служители (2017 година – 4576 работници и служители).

Към 01.01.2018 година списъчният състав на персонала е 4491 човека, а към 31.12.2018 година е 4036 човека. През годината са назначени 69 човека и са уволнени 524 човека. Списъчният състав по образование и квалификационни степени и както следва:

- Основно образование – 447 човека от тях:
- Средно образование – 3109 човека от тях:
- Висше образование – 480 човека от тях:

Във връзка с повишаване квалификацията на персонала и привличане на млади специалисти в дружеството, през 2018 година бяха извършени следните дейности:

1. Изготвена бе Стажантска програма за ученици и студенти.
2. В ТУ-София филиал Пловдив се обучават 31 работници и служители по две специалности – „Машиностроителна техника и технологии“ и „Машиностроене и уредостроене“ степен бакалавър и 3 служители за степен „магистър“. 75 наши работници и служители се обучават в други висши учебни заведения за степен „бакалавър“ и „магистър“, а 80 се обучават в средни учебни заведения. На по-голямата част от обучаващите е разрешен платен отпуск за обучение.
3. Проведени са курсове за квалификация и повишаване на квалификацията на персонала по следните теми:
  - Оператор ММ с ЦПУ;
  - Професионална компетентност за автомобилен превоз на пътници и товари;
  - Безопасност и здраве при работа;
  - Курс за придобиване/удължаване на ADR;
  - Машинен оператор/шнековчик, той и монтажник на боеприпаси;
  - Квалификационна група по електробезопасност;
  - Правоспособност за работа с ВВ и ВМ;
  - Работа със софтуер SIEMENS NX;
  - Промени в кодекса на труда;
  - БЗР при рискове, свързани с експозиция на електромагнитни полета;
  - Пета квалификационна група по електробезопасност;
  - Настройка, опериране и програмиране на машина с ЦПУ GS20;
  - Проектиране и производство на боеприпаси;
  - Работа с класифицирана информация;

Анализ на производствената и търговска дейност

Специална продукция	Количество, бр.	Приходи от продажби в хил. лв.	Приходи в %
122ММ"ГРАД"	7779	8151	4,19
НУРС/С-5КО, С-5МО, UAR-80	4346	3531	1,82
122ММ ПЗ /122ММ НЗ	51022	32678	16,80
ПГ	95354	46843	24,09
В-5КП1 - ВЗРИВАТЕЛ	8000	862	0,44
ОГ	140422	33002	16,97
ВЗРИВАТЕЛИ/ О-4М2 ,ГО-2 /	22000	1638	0,84
122ММ ГИЛЗИ	5000	636	0,33
СТАРТОВ ЗАРЯД	12246	884	0,45
ГТБ-7ВС	2452	3061	1,57
9М111МФБ-1 ФАНТОМ/ПТУРС9М111-2 ФАГОТ	1255	21272	10,94
МОДУЛИ /СТАРТОВ,МАРШОВ И БОЙНА ЧАСТ	3600	4359	2,24
МАКЕТИ	2803	1058	0,54
ДЕТАЙЛИ	33200	832	0,43
МЕТИС	1205	23631	12,15
ПУСКОВА УСТАНОВКА	120	10975	5,64
РПГ-22 НЕТО	500	797	0,41
ДРУГИ		274	0,14
		194484	100,00

За 2018г. „ВМЗ“ е реализирало приходи от продажби на специална продукция и услуги съставляващи 82,03% от общата стойност на приходите от оперативна дейност.

От направената справка за дейността до момента и групиране продажбите по изделия се виждат тенденциите, които определят търсенето на видове боеприпаси в момента. На първо място и с най-голям относителен дял на продажбите са изстрелите ПГ, НУРС-ове, ГРАД. Немалка част представляват и приходите от ремонт и други специализирани услуги.

Осъществи се модернизиране и оптимизиране на съществуващи изделия в производството, а също така се усвояват нови изделия.

Анализ на активите

Видове активи*	Състояние към 2018 г.		Състояние към 2017 г.		Изменение	
	хил. лв.	% (отн. дял)	хил. лв.	% (отн. дял)	в хил. лв. (2 – 4)	в % (3 – 5)
	1	2	3	4	5	6
I. Нетекущи активи	129 557	27,95%	130 289	28,88%	-732	-0,93%
1. Нематериални активи	257	0,06%	270	0,06%	-13	0,00%
2. Имоти, машини и съоръжения	129 140	27,86%	129 859	28,79%	-719	-0,93%
3. Инвестиции в асоциирани предприятия	160	0,03%	160	0,03%	0	0,00%
II. Текущи активи	333 595	71,98%	320 524	71,06%	13 071	0,92%
1. Материални запаси	264 227	57,01%	235 541	52,22%	28 686	4,79%
2. Търговски вземания	59 719	12,88%	61 167	13,56%	-1 448	-0,68%
3. Вземания от свързани лица	1917	0,42%	1 917	0,42%	0	0,00%
4. Други вземания	68	0,01%	2 282	0,51%	-2 214	-0,50%
5. Пари и парични еквиваленти	7 664	1,65%	19 617	4,35%	-11 953	-2,70%
III. Разходи за бъдещи периоди	297	0,06%	278	0,06%	19	0,00%
Всичко:	463 449	100,00%	451 091	100,00%	12 358	

В края на отчетния период общата сума на актива се увеличава с 12 358 хил.лв., спрямо 2017г., което се дължи на:

- намаление размера на нематериалните активи с 13 хил.лв.;
- намаление размера на дълготрайните материални активи с 719 хил.лв.;
- запазване размера на инвестициите в асоциирани предприятия;
- намаление общата сума на нетекущите активи с 732 хил.лв.;
- увеличение размера на материалните запаси с 28 686 хил.лв.;
- намаление размера на търговските вземания с 1 448 хил.лв.;
- запазване размера на вземания от свързани лица
- намаление размера на другите вземания с 2 214 хил.лв.;
- намаление размера на парите и паричните еквиваленти с 11 953 хил.лв.
- увеличение общата сума на текущите активи с 13 071 хил.лв.
- намаление общата сума на разходи за бъдещи периоди с 19 хил.лв.

В същото време е налице:

- намаление относителния дял на нетекущите активи спрямо предходната година с 0,93%;
- увеличение относителния дял на текущите активи спрямо предходната година с 0,92 %.

През текущата отчетна година нетекущите активи съставляват 27,95%, а текущите 71,98 % от общата сума на активите, докато през предходната година съотношението е 28,88% към 71,06%.

Анализ на обръщаемостта на краткотрайните активи

Показатели	Към 31.12. 2018	Към 31.12. 2017	Изменен ие
1	2	3	4(2-3)
1. Среден размер на краткотрайните активи (хил. лв.)	327060	289 578	37482
2. Нетен размер на приходите от продажби (хил. лв.)	198 234	465 700	-267 466
3. Коефициент на обръщаемост на краткотрайните активи в дни (1/2*365)	602,20	226,96	375,24
4. Коефициент на обръщаемост на краткотрайните активи (2/1)	0,61	1,61	-1,00
5. Коефициент на заетост на краткотрайните активи (1/2)	1,65	0,62	1,03

При настоящите изходни данни определяме следните показатели за обръщаемост на краткотрайните активи:

- Брой на оборотите, извършени от краткотрайните активи за текущата година: 0,61 оборота.
- Сума на краткотрайните активи, обслужили един лев оборот 1,65лв.

Анализ на вземанията

Показатели	Към 31.12. 2018	Към 31.12. 2017	Изменение
1	2	3	4(2-3)
1. Сума на вземанията (хил. лв.)	61 704	65 366	-3662
2. Средна стойност на вземанията от клиенти (хил. лв.)	62 360	60 253	2 107
3. Нетен размер на приходите от продажби (хил. лв.)	198 234	465 700	-267 466
4. Период на събиране на вземанията от клиенти в дни (2/3*365)	115	47	68

Спрямо предходната година е налице намаление на вземанията с 3 662хил.лв.

Средният срок за събиране на вземанията от клиенти за двете отчетни години е 81 дни.

Анализ на капитала

Елементи на собствения и привлечения капитал*	2018		2017		Изменение		
	хил. лв	% (отн. дял)	хил. лв	% (отн. дял)	хил. лв	%	темп на изменение (к2/к4)
1	2	3	4	5	6(2-4)	7(3-5)	8
1. Собствен капитал	282 564	60,97%	350 336	77,66%	(67 772)	-16,69%	0,81
2. Провизии и сходни задължения	9 653	2,08%	8407	1,86%	1 246	0,22%	1,15
3. Задължения	171 156	36,93%	92213	20,44%	78 943	16,49%	1,86
4. Финансирания и приходи за бъдещи периоди	76	0,02%	135	0,03%	(59)	-0,01%	0,56
5. Привлечен капитал (общо пасиви) (2+3+4)	180 885	39,03%	100 755	22,34%	80 130	16,69%	1,80
Общ капитал (1+ 5)	463 449	100,00%	451 091	100,00%	12 358		1,03

Наблюдава се общо увеличение на капитала с 12 358хил.лв., дължащо се на:

- намаление на размера на собствения капитал с 67 772 хил.лв.;
- увеличение размера на провизии и сходни задължения с 1 246хил.лв.;
- увеличение размера на задълженията с 78 943 хил.лв.
- намаление на финансирания и приходи за бъдещи периоди с 59 хил.лв.

Същевременно е налице:

- намаление относителния дял на собствения капитал с 16,69%;
- намаление относителния дял на провизии и сходни задължения с 0, 22%;
- увеличение относителния дял на задълженията с 16, 49%;
- намаление относителния дял на финансирания и приходи за бъдещи периоди с 0,01%
- увеличение относителния дял на привлечения капитал с 16, 69%.

Анализ на състава и структурата на разходите

Показатели за разходи	2018		2017		Изменение	
	година		година			
	хил. лв.	отн. дял в %	хил. лв.	отн. дял в %	хил. лв.	темп на изменение
1	2	3	4	5	6(2-4)	7 (2/4)
1. Разходи за дейността	228 857	98,11%	355 693	92,22%	-126 836	0,64
2. Финансови разходи	3 301	1,42%	13 121	3,40%	-9 820	0,25
3. Разходи за данъци	1 105	0,47%	16 890	4,38%	-15 785	0,07
Всичко	233 263	100,00%	385 704	100,00%	-152 441	0,60

В края на отчетния период общата сума на разходите е намаляла с 152 441 хил.лв., спрямо предходната година, което се дължи на:

- намаление разходите за дейността с 126 836 хил.лв.;
- увеличение относителния дял на разходите за дейността с 5,89%;
- намаление финансовите разходи с 9 820 хил.лв.;
- намаление относителния дял на финансовите разходи с 1,98%;
- намаление на разходите за данъци с 15 785 хил.лв.;
- намаление на относителния дял на разходите за данъци с 3,91%.

Състава и структурата на оперативните разходи

Видове разходи за оперативна дейност	2018 година		2017 година		Изменение	
	хил. лв.	отн. дял. %	хил. лв.	отн. дял. %	хил. лв.	темп на изменение
1	2	3	4	5	6	7(2:4)
1. Разходи за материали	149 470	65,31%	255 450	71,82%	-105 980	0,59
2. Разходи за външни услуги	6 356	2,78%	8 291	2,33%	-1 935	0,77
3. Разходи за персонала	52 553	22,96%	70 864	19,92%	-18 311	0,74
4. Амортизация и обезценка на нефинансови активи	8 023	3,51%	5 791	1,63%	2 232	1,39
5. Други разходи	12 455	5,44%	15 297	4,30%	-2 842	0,81
Всичко	228 857	100,00%	355 693	100,00%	-126 836	0,64

Анализирането на оперативните разходи показва:

- намаление относителния дял на разходите за материали с 6,51%;
- увеличение относителния дял на разходите за външни услуги с 0,45%;
- увеличение относителния дял на разходите за персонал с 3,04%;
- увеличение на относителния дял на разходите за амортизации и обезценка на активи с 1,39%;
- намаление на относителния дял на другите разходи с 0,81%.

Анализ на състава и структурата на приходите

Показатели за разходи	2018 година		2017 година		Изменение	
	хил. лв.	отн. дял. %	хил. лв.	отн. дял. %	хил. лв.	темп на изменение
1	2	3	4	5	6(2-4)	7(2/4)
1. Приходи от оперативна дейност	236 099	98,17%	524 317	97,86%	-288 218	0,45
2. Финансови приходи	4 400	1,83%	11 484	2,14%	-7 084	0,38
Всичко	240 499	100,00%	535 801	100,00%	-295 302	0,45

Наблюдава се общо намаление на приходите за отчетната година спрямо предходната с 288 218 хил.лв.

Производителност на едно лице от персонала

Показатели за разходи	2018 година	2017 година	Изменение
1	2	4	6(2-4)
1. Приходи (хил. лв.)	240 499	535 801	-295 302
2. Средносписъчен състав (бр.)	4266	4576	-310
3. Производителност на труда (хил. лв.) (1/2)	56	117	-61

На едно лице от средносписъчния състав на персонала се падат 56 хил.лв. приходи през текущата година и 117хил.лв. приходи през предходната.

Коефициенти на ефективност на приходите и разходите

Видове дейности	2018 година	2017 година	Изменение
1	2	3	4(2-3)
1. Приходи (хил. лв.)	240 499	535 801	-295 302
2. Разходи (хил. лв.)	232 158	368 814	-136 656
3. Коефициент на ефективност на рзходите (1/2)	1,04	1,45	-0,41
4. Коефициент на ефективност на приходите (2/1)	0,97	0,69	0,28
5. Приходи от оперативна дейност (хил. лв.)	236 099	524 317	-288 218
6. Разходи от оперативна дейност (хил. лв.)	228 857	355 693	-126 836
7. Коефициент на ефективност на рзходите от оперативна дейност (5/6)	1,03	1,47	-0,44
8. Коефициент на ефективност на приходите от оперативна дейност (6/5)	0,97	0,68	0,29

С един лев вложени средства през текущата отчетна година са реализирани 1,04 лв. приходи, а през предходната година са реализирани 1,45 лв. приходи.

За реализирането на един лев приходи са извършени 0,97 лв. разходи през текущата година и 0,69 лв. предходната година.

Ефективността на разходите от оперативна дейност показва числено значение 1,03 лв. за отчетната и 1,47 лв. за предходната година.

За отчетната година всеки лев разходи в оперативната дейност е довел до реализация на 0,97 лв. приходи, докато за предходната година коефициентът на ефективност на приходите от оперативна дейност е 0,68 лв.

Показатели, характеризиращи ликвидността

Показатели	2018 година	2017 година	Изменение
1	2	3	4
1. Текущи активи (хил.лв)	333 595	320 524	13 071
2. Краткосрочни вземания, краткосрочни инвестиции и парични средства (хил.лв)	69 368	84 983	-15 615
3. Краткосрочни инвестиции и парични средства (хил.лв)	7 664	19 617	-11 953
4. Парични средства (хил.лв)	7 664	19 617	-11 953
5. Краткосрочни (текущи) задължения (хил.лв)	171 156	92 213	78 943
6. Коефициент за обща ликвидност (1/5)	1,95	3,48	-1,53
7. Коефициент за бърза ликвидност (2/5)	0,41	0,92	-0,51
8. Коефициент за незабавна ликвидност (3/5)	0,04	0,21	-0,17
9. Коефициент за абсолютна ликвидност (4/5)	0,04	0,21	-0,17

От численото значение на показателя за обща ликвидност за текущата година може да се направи извода, че дружеството притежава добра обща ликвидност 1,95. В същото време общата ликвидност за текущата година се е повишила спрямо предходната с 1,53.

Коефициентът на бърза ликвидност през текущата година показва, че текущите вземания и текущите финансови активи в дружеството могат да осигурят 40,53% от краткосрочните задължения. Спрямо предходна година коефициента на бърза ликвидност бележи намаление с 0,51.

Стойността на коефициента за незабавна ликвидност през отчетната година е 0,04. Коефициента за абсолютна ликвидност е намалял спрямо предходната с 0,17.

Показатели за финансова независимост

Показател	2018	2017	Изменение
	година	година	
1	2	3	4(2-3)
1. Собствен капитал (хил. лв.)	282 564	350 336	- 67 772
2. Пасиви (хил.лв)	180 885	100 755	80 130
3. Нетекущи пасиви (хил.лв)	9 653	8 407	1 246
4. Постоянен капитал (1+ 3) (хил. лв.)	292 217	358 743	-66 526
5. Коефициент на финансова автономност (1/2)	1,56	3,48	-1,92
6. Коефициент на задлъжнялост (2/1)	0,64	0,29	0,35
7. Коефициент на финансова независимост (1/4)	0,97	0,98	-0,01

Видно е, че за текущата отчетна година 1 лев пасиви са покрити с 1,56 лв. собствен капитал, а за предходната 3,48 лв.

Налице е влошаване на численото значение на показателя финансова автономност спрямо предходната година.

Изчисленията показват, че пасивите, падащи се на 1 лев собствен капитал са в размер на 0,64 лв. за текущата година, а за предходната са в размер на 0,29 лв.

През текущата година коефициентът на финансова независимост е под препоръчителния минимум – 0,97.

Показатели за задлъжнялост

Показател	2018 година	2017 година	Изменение
1	2	3	4(2-3)
1. Собствен капитал (хил. лв.)	282 564	350 336	-67 772
2. Дългосрочни задължения (хил. лв.)	9 653	8 407	1 246
3. Обща сума на задълженията (хил. лв.)	180 885	100 755	80 130
4. Общо активи (хил. лв.)	463 449	451 091	12 358
5. Коефициент на дългосрочна задлъжнялост (1/2)	29,27	41,67	-12,40
6. Коефициент на дългосрочен дълг към собствения капитал (2/1)	0,03	0,02	0,01
7. Коефициент на сумарен дълг към активите (3/4)	0,39	0,22	0,17

Численото значение на показателя за дългосрочна задлъжнялост за текущата година е 29,27, а за предходната 41,67.

Налице е влошаване на численото значение на показателя спрямо предходната година.

Коефициентът на дългосрочен дълг към собствения капитал е 0,03 за текущия период и 0,02 за предходния.

Коефициентите на дълга към активите на дружеството показват стойности от 0,39 и 0,22, съответно за текущия отчетен период и предходния.

Налице е влошаване на численото значение на показателя, спрямо предходната година.

Анализ на рентабилност на приходите

Показател	2018 година	2017 година	Изменение
1	2	3	4(2-3)
1. Приходи (хил. лв.)	240 499	535 801	-295 302
2. Разходи (хил. лв.)	232 158	368 814	-136 656
3. Брутна печалба (загуба) (хил. лв.) (2-1)	8 341	166 987	-158 646
4. Приходи от оперативна дейност (хил. лв.)	236 099	524 317	-288 218
5. Разходи за оперативна дейност (хил. лв.)	228 857	355 693	-126 836
6. Печалба (загуба) от оперативна дейност (хил. лв.) (4-5)	7 242	168 624	-161 382
7. Печалба (загуба) след облагане с данъци (хил. лв.)	7 236	150 097	-142 861
8. Коефициент на брутна рентабилност на приходите (брутна доходност) (3/1)	3,47%	31,17%	-27,70%
9. Коефициент на доходност на оперативната дейност (рентабилност на продажбите) (6/4)	3,07%	32,16%	-29,09%
10. Коефициент на нетна рентабилност (7/1)	3,01%	28,01%	-25,00%

Рентабилността на продажбите е намаляла спрямо предходната година с 27,70%, като стойността за отчетната година е 3,47%.

Коефициента на нетна рентабилност показва, че в „ВМЗ“ ЕАД 1 лев приходи носи 0,03 лв. печалба през текущата година.

Анализ на рентабилност на разходите

Показатели	2018 година	2017 година	Изменение
1	2	3	4(2-3)
1. Брутна печалба (хил.лв)	8 341	166 987	-158 574
2. Разходи за данъци (хил.лв)	1 105	16 890	-15 778
3. Нетна печалба (хил.лв) (1-2)	7 236	150 097	-142 796
4. Разходи без данъци (хил.лв)	232 158	368 814	-135 477
5. Рентабилност на разходите на база брутната печалба (%) (1/4)	3,59%	45,25%	-41,66%
6. Рентабилност на разходите на база нетната печалба (%) (3/(2+4))	3,10%	38,92%	-35,82%

Рентабилността на разходите на база брутна печалба показва, че 1 лев разходи осигурява 0,04 лева брутна печалба за текущата година или 0,42 лв., по-малко спрямо предходната година.

Аналогично рентабилност на база нетна печалба показва, че всеки вложен лев разходи осигурява 0,03 лева нетна печалба през текущата година или 0,36 лв., по-малко спрямо предходната година.

Анализ на рентабилността на целия капитал

Показатели	2018 година	2017 година	Изменение
1	2	3	4(2-3)
1. Нетна печалба (загуба) (хил. лв.)	7 236	150 097	-142 861
2. Среден размер на капитала (хил. лв.)	316 450	281 575	34 875
3. Коефициент на рентабилност на капитала (1/2)	2,29%	53,31%	-51,02%

Рентабилността на целия капитал за базисния период е 53,31%, а за отчетния 2,29%.

Намалението на рентабилността на целия капитал е 51,02%.

През 2018 година бяха заделени средства за развитие на инвестиционната програма на дружеството, която е базирана на разширяване и модернизиране на производствения процес.

На площадка Иганово продължава реновирането на производствените и битови сгради, за да отговарят на всички съвременни изисквания - системи за пожарогасене и пожароизвестяване, за

видеонаблюдение и контрол и безопасни условия за труд. И през настоящата година продължава изграждането на цех за производство на артилерийски снаряди.

На площадка Сопот през 2018 г. част от сградния фонд – производствен и битов - беше ремонтиран, с което се подобриха условията на труд. През годината е въведено ново напълно автоматизирано галванично отделение за между - операционна обработка с модерно и високо технологично оборудване и закупена машина за лазерна обработка.

Стартира изграждането на нова оптична мрежа, с която ще се гарантира по-качествена и сигурна връзка между производствените площадки на предприятието.

Продължава оборудването с нова прецизна измервателна апаратура на изпитателния полигон.

Във връзка с оценката на ръководството предприятието ще продължи дейността си, за което се очаква дългосрочни договори и поръчки в приблизителен размер на 210 милиона лева.

Изпълнителен директор:

/Иван Генцов/

